

Поліщук Ігор Олексійович, доктор політичних наук, професор,
професор кафедри соціології та політології, Національний юридичний
університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків, Україна
e-mail: i_polischuk@ukr.net
ORCID ID: 0000-0001-6864-4425

НАПАД РОСІЇ НА УКРАЇНУ ЯК ПРЕТЕНЗІЯ НА АВТОРИТАРНУ ЗМІНУ СВІТОВОГО ПОРЯДКУ

У статті розглядаються причини та наслідки повномасштабної агресії Росії проти України для формування нового світового порядку. Зазначається, що В. Путін як політичне явище виник не на порожньому місці, а був породженням тогочасної владної системи, яка сформувалася в РФ наприкінці 90-х рр. ХХ ст. Маючи приблизно рівні стартові можливості, Росія та Україна продемонстрували різні траєкторії посткомуністичного транзиту. Якщо Росія з кожним новим терміном В. Путіна скочувалася дедалі більше в шовіністичний міліарний авторитаризм, то Україна з кожними новими виборами просувалася до режиму електоральної демократії. Теперішня війна – це війна між різними цивілізаціями: авторитарною азійською (Росія) та демократичною європейською (Україна). Робиться висновок про те, що агресію Росії проти України в геополітичному плані слід розглядати як першу спробу авторитарної зміни світового порядку. Тому тільки перемога України та відновлення її територіальної цілісності в рамках загальновизнаних кордонів 1991 р. дозволить зберегти існуючий демократичний світовий порядок.

Ключові слова: *новий світовий порядок, загроза авторитаризації, фашистський режим Путіна, територіальна цілісність України, перемога України.*

Постановка проблеми. Наприкінці лютого 2022 р. у географічному центрі Європи сталися неординарні події. «Відкладена війна» Російської Федерації проти України, яка почалася в локальному варіанті у 2014 р. через анексію Криму та створення фейкових «народних республік» на Сході України, вступила в реальну, широкомасштабну фазу. Про цю загрозу говорили на самому високому рівні, свої попередження на базі даних західних розвідувальних служб висловлювали президент США Дж. Байден, прем'єр-міністр Великої Британії Б. Джонсон та ін. Але у це не вірилося, адже всі раціональні аргументи та реальний стан речей у Збройних Силах України вказували на те, що взяти столицю України Київ за 72 години, як планували військові стратеги РФ, є просто неможливим. Бліцкриг В. Путіна в Україні абсолютно про-

гнозовано провалився, і війна вступила в затяжну фазу. Для світового порядку агресія авторитарної, фашистської Росії проти нової демократії – України у певному сенсі означає перегляд його формату, який склався після II світової війни. Адже сила міжнародного права опинилася під загрозою поступитися в реальній політиці «праву сили», коли кожний сам для себе визначає «червоні лінії» та правила гри. З'являється загроза домінування світових автократій над провідними демократичними державами. На думку багатьох аналітиків, агресія Росії проти України – це пробний шар, за яким може відбутися агресія авторитарного Китаю проти демократичного Тайваню. Слід наголосити, що саме світовий авторитаризм – це джерело воєнної небезпеки (Росія – Україна, Китай – Тайвань, арабський світ – Ізраїль тощо). Тому останні події у світовій політиці можна розцінювати як претензію на перспективну авторитаризацію світового порядку, коли тон задаватимуть не демократичні, а авторитарні режими.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема трансформації післявоєнного світового порядку давно знаходиться в центрі уваги представників політичної науки. Класиками вивчення цієї важливої проблеми вважаються Р. Арон, З. Бжезінський, Х. Булл, К. Волтц, Г. Кіссенджер, Р. Купер, Л. Міллер, Г. Моргентау та ін. [1–5]. Сучасні науковці також приділяють названій проблемі значну увагу. Так, М. Фесенко аналізує проблеми та перспективи формування нового міжнародного порядку в умовах нестаціонарності [6]. Л. Герасіна і М. Требін розглядають злами світосистеми під впливом глобальних зрушень та гібридних викликів [7]. А. Гірман, Т. Грачевська, Р. Ботвінов уявляють перспективи трансформації міжнародного порядку в контексті євроатлантичної інтеграції України. Р. Хаас у своїх численних дослідженнях аналізує трансформацію монополярної системи в систему безполюсного порядку [8]. О. Кривицька розглядає модель міжнародних відносин у контексті європейського вибору України.

Формулювання цілей. Метою цієї статті є розгляд причин та ймовірних наслідків нападу російського авторитарного фашистського режиму В. Путіна на режим української початкової демократії в контексті формування та трансформації нового світового порядку.

Виклад основного матеріалу. Девіантна поведінка Росії на міжнародній арені є цілком логічним продовженням її авторитарної внутрішньої політики. Будь-яка автократія робить ставку на силу, репресивні механізми політики, це природа цього політичного режиму [9]. Звідси невелика переможна війна стала візитною карткою фашистського режиму В. Путіна в Росії. Згадаймо вторгнення в Грузію, підтримку режиму Асада в Сирії, анексію Криму та, зрештою, вторгнення в Україну. Але в українському випадку маленької переможної війни не вийшло і не вийде. Це впливає з масштабу та ментальності

української нації. 40-мільйонна Україна завжди мала прагнення до волі та незалежності, це становить суть нашої національної ідеї [10]. Як відомо, національна ідея – це форма ментального осягнення нацією свого психологічно-культурного змісту, тобто характерного темпераменту, здібностей, нахилів, звичок, звичаїв тощо [11, с. 100]. Тому події 1991 р., коли розвалився Радянський Союз, тільки на поверхні виглядають як вдалий збіг обставин. Насправді – це закономірний підсумок деколонізаційних прагнень та зусиль насамперед української нації – найчисельнішої після росіян нації в колишньому СРСР. Плюс тут був ще й інший аспект. Аналізуючи радянську історію другої половини ХХ ст., Елен Блан вказує на збільшення ролі в цей період корумпованого бюрократичного апарату, кримінальних угруповань та спеціальних служб, які фактично стали формальними та неформальними господарями радянської країни. КДБ отримав під свій контроль практично всю тіньову економіку країни, вправно маніпулюючи політичними гравцями та здійснюючи процес «мирного» розвалу СРСР [12, с. 117]. Тому В. Путін як політичне явище виник не на порожньому місці, а був породженням тогочасної владної системи.

Узагалі те, що в певному сенсі об'єднувало ситуацію на початку 90-х рр. в Україні та Росії – це стан демократії у цих країнах. За влучним висловом Роберта Патнама, «половина світу, колишні комуністичні держави Євразії, шукали шляхів будівництва демократичних систем урядування з нуля» [13, с. 15]. Але потім, особливо протягом перших двох десятиріч ХХІ ст. Україна пішла зовсім іншим шляхом. Якщо Росія з кожним новим терміном В. Путіна скочувалася дедалі більше в шовіністичний міліарний авторитаризм, то Україна з кожними новими виборами просувалася до режиму електоральної демократії [14]. Урешті-решт після непокараної анексії Криму В. Путін дійшов ілюзорного висновку про те, що варто тільки зайти в Україну та імперія СРСР 2.0 у тому чи іншому вигляді відновиться за 72 години парадом у Києві. Провал цього плану спричинив другу фазу агресії, яка показала всю антилюдську суть фашистського режиму В. Путіна. Воєнне захоплення території Луганської, Донецької, Запорізької, Харківської, Херсонської областей, геноцид українського народу в Маріуполі, Бучі, Ірпені та ін. – це злочин, який не має строку давності. Росіяни вчинили на території України безліч воєнних злочинів, серед яких масові випадки згвалтувань, педофілії, геронтофілії, знущань над цивільним населенням, обстрілів «Градами» житлових кварталів, лікарень, шкіл, дитячих садків, авіаційні бомбардування житлових будинків, повальні випадки мародерства. Це військові злочини, за які керівництво РФ та безпосередні виконавці обов'язково мають постати перед судом, адже ці дикі випадки поставили РФ поза межі гуманізму та сучасної людської цивілізації. Якщо ці злочини залишаться без покарання, то буде закладений фатальний

для сучасного світового порядку прецедент, який виступить для нього міною вповільненої дії. Принцип невідворотності покарання має виступити страховим механізмом збереження сучасного світового порядку. У протилежному разі світ залишиться без правил гри, і будь-який божевільний диктатор зможе його знищити. На прикладі України демократичні країни мали змогу в черговий раз переконатися, що замирення та потурання агресору нічим гарним для цивілізації не закінчиться [15]. Навпаки – у підсумку доведеться заплатити подвійну ціну за проявлену нерішучість у протиборстві з міжнародними злочинцями. Згадаймо тактику Заходу щодо нацистського режиму Адольфа Гітлера. Вона призвела до II світової війни. **Для того щоб Путін не розв'язав III світової війни, його треба зупинити в Україні.**

Зло, яке уособлює фашистський режим Путіна в Росії, має бути обов'язково покарано. Інакше непокаране зло призведе до ще більш жахливих наслідків. Щоб у цьому переконатися, варто згадати історію нацистського режиму Адольфа Гітлера, який теж марив ідеєю відновлення величі арійської раси. По суті, ця ідея відновилася в іншому вигляді через концепт «руського міра» («Росія там, де розмовляють російською мовою»). Для України цей концепт означає заборону на саме право на існування. Наратив «Ми – один народ» на практиці призводить до геноциду, тотального знищення українців як носіїв іншої, забороненої російськими фашистами ідентичності.

Війна, яку ми сьогодні переживаємо, – це війна не просто між Україною та Росією. Це війна між різними політичними режимами, політичними системами, світоглядами, культурами та ментальностями [16]. Росіяни – це нащадки кочовиків-збиральників, тому за своєю ментальністю вони є колективістами. У той час як українці – нащадки землеробів-оріів, тому за своєю ментальністю є індивідуалістами, які важко підпорядковуються будь-якій чужій волі. Тривала відсутність власної незалежної державності спричинила формування в українців певних анархічних настанов, які сьогодні стають на заваді розвитку Української держави. У політико-культурному аспекті росіяни є спадкоємцями євразійської Золотої Орди. Натомість українці – це нащадки європейської Київської Русі. Протягом тривалої історії росіяни як цивілізація є носіями зовнішньої агресії щодо інших народів («Без Росії немає світу!»). У той самий час українці як цивілізація є частиною Заходу, прихильниками дотримання прав і свобод людини («Душу й тіло ми положим за нашу свободу!»). Видатний американський політолог Збігнев Бжезінський свого часу дуже вдало описав євразійську сутність Росії, де європейськість – це фасад, натомість азійство – це суть політичної ментальності росіян. Крім того, З. Бжезінський цілком справедливо наголошував: «...те, що Україна згодом якимось чином буде «реінтегрованою», залишається предметом віри багатьох членів російської політичної еліти. У результаті, російський геополітичний

та історичний сумнів у відокремленому статусі України недвозначно зіткнувся з американським переконанням, що імперська Росія не може бути демократичною Росією [1, с. 104]. У цьому полягає сутність сьогоднішнього місця й ролі України в геополітичній парадигмі Росії та США.

Якщо після розпаду СРСР ніхто не ставив питання про перемогу капіталізму над соціалізмом, а вся пропагандистська машина західного світу однозначно зафіксувала «останній хресний похід» демократії проти інакодумців (З. Бжезінський, С. Гантінгтон, Ф. Фукуяма), то події 11 вересня 2001 р. – напад на башти-близнюки в США – ознаменували перегляд світової політики й доцільності одностороннього поширення демократії [17, с. 49]. Тобто настав час світовим демократіям згуртуватися для протистояння авторитарній загрози.

Сьогодні варто вести мову про збереження основ існуючого світового порядку. Р. Хаас цілком логічно доводить необхідність зберегти окремі елементи старої системи: повагу до державних кордонів; механізм покарання (фізичний чи фінансовий) за його порушення; індивідуальний підхід до локальних проблем; право лише на гуманітарні інтервенції; консенсус про неприпустимість тероризму, легітимація превентивних дій щодо недопущення поширення ядерної зброї; кібербезпека за єдиними правилами тощо [8, с. 290–291]. В основу світового порядку XXI ст. повинно бути покладено основні цінності, які мають важливе значення для розвитку міжнародних відносин. До них насамперед відносяться: свобода – забезпечення прав людини, кращою гарантією яких є демократична форма правління, заснована на широкій участі й волі народу; рівність..., солідарність... тощо [6, с. 117–118]. У зв'язку з цим слід чітко розуміти, що **поразка України проти Росії означатиме крах світового порядку**, який склався після II світової війни, з явним лідерством США. Росія сьогодні – це країна, яка захоплена злочинною клікою колишнього КДБ Путіна й має фашистський режим мілітарного авторитаризму, що сповзає до тоталітаризму [18, с. 109–112]. Ядерна зброя, що дісталася Путіну у спадок від СРСР, із фактору стримування перетворилася на фактор постійного шантажу з боку російського диктатора на адресу всього цивілізованого світу.

Сьогодні всі ми повинні чітко зрозуміти: **альтернативи відновленню територіальної цілісності України в кордонах 1991 р. немає**. Усі варіанти мирної угоди між Україною та Росією, які передбачають територіальні поступки російському агресору, є абсолютно неприйнятними для українського народу й будуть ним відкинуті у принципі. Тільки повне відновлення суверенітету України над усіма її загальновизнаними територіями, включаючи Донбас і Крим, є необхідною умовою завершення війни з Російською Федерацією. Величезна воєнна допомога Україні з боку США та інших союзників

може завершитися тільки одним результатом – повною та остаточною перемогою України та всього вільного світу над військовими злочинцями на чолі з Путіним. Будь-який інший результат у стратегічному плані означатиме передишку для путінського фашизму з метою накопичити сили для подальшої агресії. Україна за допомогою демократичних країн має поставити жирний хрест на імперських амбіціях росіян та фашистського режиму Путіна. Ми маємо нарешті назавжди припинити військові авантюри Путіна. Необхідно зберегти єдність антипутінської коаліції та нейтралізації російської агентури на Заході. Колективний Захід має продемонструвати свою безумовну прихильність дотримуватися загальноновизнаних цивілізованих правил поведінки у міжнародних відносинах, які базуються на міжнародному праві. Усі політичні режими, які ігнорують ці правила, мають визнаватися ізгоями та оперативно підпадати під «каток» економічних, політичних, технологічних та соціальних санкцій. За умов популяризації авторитаризму необхідно упроваджувати *стратегію тотального стримування (всєбічного ослаблення) автократій у світі*. Адже саме найкрупніші сучасні автократії становлять собою потенційну перманентну небезпеку для демократичних країн.

Денукліризація Росії, сприяння розвалу цієї недоімперії в перспективі позбавить її можливостей погрожувати всьому світу, і тут справа не у прізвисьці «Путін», а справа в агресивній імперській ментальності росіян. Треба позбавити росіян самої можливості мати необхідні ресурси для військової агресії проти інших народів. Інституційне вирішення цієї проблеми – це сприяння руйнуванню централізованої держави в РФ та її трансформації в конгломерат національних держав татар, чеченців, чувашів, бурятів, дагестанців, якутів та ін.

Висновок. Таким чином, агресію Росії проти України, виходячи з геополітичного значення цих країн, необхідно розглядати як одну з перших спроб зміни світового порядку в бік його авторитаризації. Тому тільки перемога України та відновлення її територіальної цілісності в рамках загальноновизнаних кордонів 1991 р. дозволить зберегти існуючий світовий порядок, у якому лідерство мають демократичні країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бжезінський З. Велика шахівниця. Американська першість та її стратегічні імперативи / пер. з англ. О. Фешовець. Львів ; Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2000. 236 с.
2. Globalisation and the quest for social and environmental justice : the relevance of international law in an evolving world order / edited by Shawkat Alam, Natalie Klein, and Juliette Overland. Abingdon, Oxon [UK] ; New York : Routledge, 2011. xiii, 304 p.

3. Hathaway O. A., Shapiro S. J. The internationalists : how a radical plan to outlaw war remade the world. New York : Simon & Schuster, 2017. xxii, 581 p.
4. Mason M. Turbulent empires : a history of global capitalism since 1945. Montreal; Kingston ; London ; Chicago : McGill-Queen's University Press, 2018. xiii, 329 p.
5. Miskimmon A., O'Loughlin B., Roselle L. Strategic narratives : communication power and the new world order. New York ; London : Routledge, Taylor & Francis Group, 2013. xiv, 224 p.
6. Фесенко М. В. Проблеми та перспективи формування нового міжнародного порядку в умовах нестационарності. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2014. Вип. 120, ч. 1. С. 113–126.
7. Герасіна Л. М., Требін М. П. «Злами світосистеми»: глобальні зрушення та гібридні виклики. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2020. № 4 (47). С. 72–93.
8. Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу / пер. з англ. Микола Климчук. Київ : Основи, 2019. 375 с.
9. Требін М. П. Онтологія авторитаризму: філософсько-правовий аспект. *Філософія і сучасність*. 2009. Вип. 3. С. 93–106.
10. Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах європейської інтеграції: монографія / О. О. Безрук, В. С. Бліхар, Л. М. Герасіна та ін. ; за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2019. 744 с.
11. Калиновський Ю. Ю. Національна ідея як ціннісна детермінанта державотворчого процесу в Україні. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: Філософія. 2016. № 1 (28). С. 98–105.
12. Блан Е. Родом із КГБ. Система Путіна / пер. П. Таращук. Київ : Темпора, 2009. 360 с.
13. Патнам Р., Леонарді Р., Нанетті Р. Й. Творення демократії: традиції громадянської активності в сучасній Італії / пер. з англ. В. Ющенко. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 301 с.
14. Специфіка розвитку сучасного соціально-гуманітарного середовища: кол. моногр. / Березовська-Чміль О. Б., Кучин С. П., Чернишова Т. О. та ін. Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2021. 124 с.
15. Соціально-гуманітарна сфера України в сучасних дискурсах: монографія / за заг. ред. проф. О. Ю. Панфілова. Харків : ХІФ КНТЕУ ; Видавець О. А. Мірошниченко, 2019. 284 с.
16. Війни інформаційної епохи: міждисциплінарний дискурс: монографія / за ред. В. А. Кротюка. Харків : Федорко М. Ю., 2021. 558 с.
17. Міщенко А. Б. Новий світовий порядок: міжнародний дискурс. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2020. Вип. 6. С. 44–55.
18. Політологія: підручник / М. П. Требін, Л. М. Герасіна, І. О. Поліщук та ін. ; за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2013. 416 с.

REFERENCES

1. Bzhezynskyi, Z. (2000). *Velyka shakhivnytsia. Amerykanska pershist ta yii stratehichni imperatyvy* [Big chessboard. American championship and its strategic imperatives] / per. z anhl. O. Feshovets. Lviv – Ivano-Frankivsk: Lileia-NV [in Ukrainian].
2. Alam, S., Klein, N., & Overland, J. (Eds.) (2011). *Globalisation and the quest for social and environmental justice : the relevance of international law in an evolving world order*. Abingdon, Oxon [UK]; New York: Routledge.
3. Hathaway, O. A., & Shapiro, S. J. (2017). *The internationalists : how a radical plan to outlaw war remade the world*. New York: Simon & Schuster.
4. Mason, M. (2018). *Turbulent empires : a history of global capitalism since 1945*. Montreal; Kingston; London; Chicago: McGill-Queen's University Press.
5. Miskimmon, A., O'Loughlin, B., & Roselle, L. (2013). *Strategic narratives : communication power and the new world order*. New York; London: Routledge, Taylor & Francis Group.
6. Fesenko, M. V. (2014). Problemy ta perspektyvy formuvannia novoho mizhnarodnoho poriadku v umovakh nestatsionarnosti [Problems and prospects of forming a new international order in conditions of non-stationarity]. *Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn – Actual problems of international relations*. 120 (Part 1), 113–126 [in Ukrainian].
7. Herasina, L. M., & Trebin, M. P. (2020). «Zlamy svitosystemy»: hlobalni zrushennia ta hibrydni vyklyky [‘Breaking the World System’: Global Shifts and Hybrid Challenges]. *Visnyk Natsionalnoho yurydychnoho universytetu imeni Yaroslava Mudroho. Serii: Filosofii, filozofia prava, politolohiia, sotsiolohiia – Bulletin of the Yaroslav Mudryi National Law University. Series: Philosophy, philosophy of law, political science, sociology*, 4 (47), 72–93 [in Ukrainian].
8. Khaas, R. (2019). *Rozkhytanyi svit. Zovnishnia polityka Ameryky i kryza staroho ladu* [Shaken world. America's foreign policy and the crisis of the old system] / per. z anhl. Mykola Klymchuk. Kyiv: Osnovy [in Ukrainian].
9. Trebin, M. P. (2009). Ontolohiia avtorytaryzmu: filozofsko-pravovy aspekt [Ontology of authoritarianism: philosophical and legal aspect]. *Filosofii i suchasnist – Philosophy and modernity*, 3, 93–106 [in Ukrainian].
10. Bezruk, O. O., Blikhar, V. S., Herasina, L. M., et al. (2019). *Polityko-pravova mentalnist ukrainskoho sotsiumu v umovakh yevropeiskoi intehratsii* [Political and legal mentality of Ukrainian society in the context of European integration]: monohrafiia / za red. M. P. Trebina. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
11. Kalynovskyi, Yu. Yu. (2016). Natsionalna ideia yak tsinnisna determinanta derzhavotvorchoho protsesu v Ukraini [National idea as a value determinant of the state-building process in Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Iurydychna akademiia Ukrainy imeni Yarolava Mudroho». Serii: Filosofii – Bulletin of the National University «Yaroslav the Wise Mudryi Academy of Ukraine». Series: Philosophy*, 1 (28), 98–105 [in Ukrainian].

12. Blan, E. (2009). *Rodom iz KHB. Systema Putina* [Originally from the KGB. Putin's system] / per. P. Tarashchuk. Kyiv: Tempora [in Ukrainian].
13. Patnam, R., Leonardi, R., & Nanetti, R. Y. (2001). *Tvorennia demokratii: tradytsii hromadianskoi aktyvnosti v suchasni Italii* [Creating democracy: traditions of civic activity in modern Italy] / per. z anhl. V. Yushchenko. Kyiv: Vyd-vo Solomii Pavlychko «Osnovy» [in Ukrainian].
14. Berezovska-Chmil, O. B., Chernyshova, T. O. Kuchyn, S. P., et al. (2021). *Spetsyfika rozvytku suchasnoho sotsialno-humanitarnoho seredovyshcha* [The specifics of the development of the modern socio-humanitarian environment]: kol. monohr. / Kharkiv: SH NTM «Novyi kurs» [in Ukrainian].
15. Panfilov, O. Yu. (Ed.) (2019). *Sotsialno-humanitarna sfera Ukrainy v suchasnykh dyskursakh* [Socio-humanitarian sphere of Ukraine in modern discourses]: monohrafiia. Kharkiv: KhIF KNTEU, vydavets O. A. Miroshnychenko [in Ukrainian].
16. Krotiuk, V. A. (Ed.) (2021). *Viiny informatsiinoi epokhy: mizhdystsyplinarnyi dyskurs* [Wars of the information age: interdisciplinary discourse]: monohrafiia. Kharkiv: FOP Fedorko M. Yu. [in Ukrainian].
17. Mishchenko, A. B. (2020). *Novyi svitovyi poriadok: mizhnarodnyi dyskurs* [New World Order: International Discourse]. *Mizhnarodni vidnosyny: teoretyko-praktychni aspekty – International relations: theoretical and practical aspects*, 6, 44–55 [in Ukrainian].
18. Trebin, M. P. (Ed.) (2013). *Politolohiia: pidruchnyk* [Political Science: a textbook] / M. P. Trebin, L. M. Herasina, I. O. Polishchuk ta in. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].

Полищук Игорь Алексеевич, доктор политических наук, профессор,
профессор кафедры социологии и политологии,
Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого,
г. Харьков, Украина

НАПАДЕНИЕ РОССИИ НА УКРАИНУ КАК ПРЕТЕНЗИЯ НА АВТОРИТАРНУЮ СМЕНУ МИРОВОГО ПОРЯДКА

В статье рассматриваются причины и последствия полномасштабной агрессии против Украины для формирования нового мирового порядка. Отмечается, что Путин как политическое явление возник не на пустом месте, а был порождением тогдашней властной системы, сформировавшейся в РФ в конце 90-х гг. XX в. Имея примерно равные стартовые возможности, Россия и Украина продемонстрировали разные траектории посткоммунистического транзита. Если Россия с каждым новым сроком Путина скатывалась все больше в шовинистический милитарный авторитаризм, то Украина с каждым новыми выборами продвигалась в режим электоральной демократии. Нынешняя война – это война между разными цивилизациями: авторитарной азиатской (Россия) и демократической европейской (Укра-

ина). Делается вывод о том, что агрессию России против Украины в геополитическом плане следует рассматривать как первую попытку авторитарного изменения мирового порядка. Поэтому только победа Украины и восстановление ее территориальной целостности в рамках общепризнанных границ 1991 г. позволит сохранить существующий демократический мировой порядок.

Ключевые слова: новый мировой порядок, угроза авторитаризации, фашистский режим Путина, территориальная целостность, победа Украины.

Polishchuk Ihor Oleksiyovuch, Doctor of Political Sciences, Professor,
Professor of the Department of Sociology and Political Science,
Yaroslav Mudryi National Law University, Kharkiv, Ukraine

RUSSIAN ATTACK ON UKRAINE AS A CLAIM FOR AUTHORITARIAN CHANGE OF WORLD ORDER

The article considers the causes and consequences of Russia's full-scale aggression against Ukraine to form a new world order. It is noted that Putin as a political phenomenon did not emerge from nowhere, but was a product of the then system of power, which was formed in Russia in the late 90's of the twentieth century. With roughly equal starting opportunities, Russia and Ukraine have demonstrated different trajectories of post-communist transit. If with each new term of Putin Putin, Russia slipped more and more into chauvinistic militaristic authoritarianism, Ukraine with each new election moved towards the regime of electoral democracy. The current war is a war between different civilizations: the authoritarian Asian (Russia) and the democratic European (Ukraine). It is concluded that Russia's aggression against Ukraine in geopolitical terms should be considered as the first attempt at an authoritarian change in the world order. Therefore, only the victory of Ukraine and the restoration of its territorial integrity within the generally recognized borders of 1991 will allow to preserve the existing democratic world order.

Keywords: new world order, threat of authoritarianism, Putin's fascist regime, territorial integrity of Ukraine, victory of Ukraine.

